

Järvafältets Fågelblad

NR 1 1969 ÅRG. 8

Järvaafältets Fågelblad

nummer 1 1969 årgång 8

redaktör

ROBERT FRANZÉN

redaktionsmedlemmar

ROLAND JARVAD och RONNY CARLSSON

omslag

PILGRIMSFALK

foto

KARL-ERIK FRIDZÉN

utgives av

JÄRVAFÄLTETS ORNITOLOGISKA KLUBB

Box 446, 172 04 Sundbyberg

Kamrater fågelskådare!

Järvafältets Fågelblad har nu utkommit efter ett långt uppehåll. Jag tänkte här behandla ett synnerligen uttjatat och bedrägligt problem. Uttjatat därför att ornitologer i allmänhet inte tycks inse konsekvenserna av sina handlingar och bedrägligt därför att det synes mig helt onödigt. Det rör sig om sekretessen kring sällsynta fåglars boplatser.

Ornitologerna kan som bekant ta åt sig en del av äran, då det gäller en skärpt lagstiftning ifråga om kemiska bekämpningsmedel. Källa till protest har inte, som i övriga befolkningslager, i första hand varit hälsofrågor, utan snarare den kärlek till naturen som dessa hyser. Att pilgrimsfalk, havsörn och berguv drabbats synnerligen hårt av biociderna torde väl vara allom bekant. Man kan dessutom förutsätta att dessa arter, om de någonsin kommer att återhämta sig, ej kommer att göra det så länge gifter sprids i den omfattning och med de metoder som används idag.

Förutom detta hot mot sällsynta fåglar tillkommer problemet med boplundringarna, som växer i omfattning med dessa fåglars tillbakagång. Risken för plundring av en boplatz blir naturligtvis större ju fler som känner till lokalen. Därför anser jag, liksom många andra, det rent kriminellt att som alltför ofta skett, uppge lokaler till folk som överhuvudtaget inte har med dessa att göra. Dessutom förekommer bland mycket kunniga och välmeriterade ornitologer en slags "statusjakt" på lokaler, något som ofelbart efternamas av yngre förmågor, vilka utvecklar en häpnadsväckande förmåga att klura ut lokaler. Det skulle vara synnerligen tacknämligt om de ornitologer (tydligen de flesta av oss), som bedriver ovan nämnda "statusjakt", använde sin energi till att eliminera äggrövare i stället.

Alla är vi nog ense om att alla fågelarter skall ha möjlighet att genomföra sin häckning utan störningar. Speciellt gäller detta naturligtvis sällsynta och känsliga fågelarter. Trots detta besöker åtskilliga fågelskådare varje år dessa fåglars häckplatser. De största syndarna är kanske fågelfotograferna, men även andra besöker boplatserna av ren nyfikenhet, vilket inte kan vara till någon nytta. På sikt inte ens för en själv.

Kom ihåg! Du ställer krav på staten, att den skall vidta åtgärder för att bättre skydda vår natur, men då skall vi ornitologer även kunna ställa krav på varandra.

— En uppryckning!

Ronny Carlsson

PILGRIMSFALKBEVAKNING VÅREN 1968

av Robert Franzén

Lokalen där bevakningen ägde rum är en sedan gammalt känd häckplats. Enligt ortsbefolkningen har falkarna bott där sedan 70 år tillbaka och då säkerligen än längre. Vidare enligt ortsbefolkningen lär en av falkarna ha blivit skjuten för några år sedan. Under 1960-talet har häckningsresultatet uteblivit på den här lokalen liksom så många andra i landet. En av orsakerna kan man finna i biociderna. En annan är äggsamlandet. Åren 1965 och 1966 plundrades troligen boet och 1967 saknades falkarna helt på platsen.

Våren 1968, när de ånyo dök upp (första observationen 30.3) tog jag kontakt med kamrater om intresset för att satsa på en bevakning. Idén, som på intet sätt är ny, eftersom den tidigare praktiserats med lyckat resultat i Halland, mottogs positivt från de flesta håll. Ekonomiskt stöd med 500:- erhöles från Svenska naturskyddsföreningen.

Bevakningen fördelades på det sättet att medlemmar ur Järvafältets Ornitologiska Klubb fanns på platsen från söndag kväll - fredag kväll och medlemmar ur Föreningen Södermanlands Ornitologer höll vakten i helgerna. Vi eftersträvade att två personer samtidigt skulle finnas på platsen. Under ingen del av bevakningsperioden, som kom att omfatta tiden 25.4-29.5 saknades personal. Totalt deltog drygt 60 personer i aktionen, vilka i flera fall tog ut semester och tjänstledighet, för att täcka de många vardagspassen.

Det gick således att angagera ett stort antal intresserade människor i ett relativt litet naturvårdsprojekt. - Ett mycket lovligt förhållande.

På grund av utrymmesskäl och risken för att glömma någon person anser jag det bättre att inte nämna någon person vid namn av de som deltog i bevakningen med ett undantag, Lennart Johansson, som vid flera tillfällen ställde upp med kort varsel, för att täcka snabbt uppkomna luckor i bevakningen. För sin behjärtansvärda insats har han av Järvafältets Ornitologiska Klubb tilldelats boken "Pilgrimsfalk".

Från och med den 19.4 då båda falkarna observerades besöktes lokalen kontinuerligt. Den 24.4 värptes troligen det första ägget och på morgonen dagen efter började bevakningen. Bevakningen om dagarna skedde från en plats ca 300 m från boplatsen och om nätterna var den patrullerande beroende på väderförhållandena.

För att de som deltog i bevakningen skulle få det någorlunda drägligt hyrdes en husvagn med gasolvärme och spis. Från själva husvagnen skedde ingen bevakning, utan där kunde den som inte hade vakten vila sig och laga mat.

Televerket kontaktades om möjligheterna att snabbt få en telefon installerad, vilket efter en stor arbetsinsats av Anders Bjärvall lyckades. Fredagen den 26.4 togs kontakten med Televerket och redan på måndagen installerades telefonen. - Ett gott betyg. Vidare kontaktades polisen på orten, vilka var positiva till aktionen och även var ute och lokaliserade sig på platsen. Länsstyrelsen kontaktades om fridlysning av lokalen. Markägaren informerades och en fridlysning trädde omedelbart i kraft. Den 27.4 uppsattes provisoriska fridlysningskyltar och den 11.5 permanenta.

Falkbevakningen kom väldigt bra igång och det hela fortlöpte utan några större komplikationer. De som deltog gavs möjligheten att intensivstudera en av vår faunas sällsyntaste och nu mest utrotningshotade fågelarter. En möjlighet som här kombinerades

med ett värdefullt naturvårdsobjekt. Ett beklagansvärt konstaterande att människor nu i slutet på 1960-talet måste bevaka enligt lag fridlysta fåglars ägg och ungar, för att andra inte skall stjäla dem med kommersiella motiv och sedan bedriva handel till ockerpriser på den numera internationella "äggsamlarmarknaden". Pilgrimsfalken är ju inte bara i Sverige hotade till sin existens utan i hela världen.

Den 12.5, när paret hade ruvat i 18 dygn, besöktes boplatsen och det konstaterades att det fanns 3 ägg i boet. Allteftersom bevakningen fortskred steg förväntningarna och förhoppningarna om att initiativet skulle lyckas. Den 22.5 iaktogs honan första gången stående och petande i boet. Tidpunkten stämmer så när som på en dag med första äggets beräknade kläckning, om ruvningstiden är 29 dygn. Fram till den 26.5 syntes allting vara normalt i boet, men den 27.5 började falkarna uppträda mer sporadiskt och den 28.5 står bl.a. följande skrivet i dagboken:

- "03.00 Falk över bokanten.
- 04.30 Ösregn. Honan satt på bokanten.
- 05.15 Regnet upphör. Honan kvar på boet.
- 06.00 Honan sitter på bokanten och spanar. Emellanåt skriker hon långa stunder. Väntar hon på hanens jaktbyte??
- 06.30 Falken försvann. I boet eller bortflugnen?
- 09.18 Falk i i skogen bakom berget.
- 09.40 Hanen upptäckte i en torr talltopp. Den satt och gonade sig i solskenet."

Därefter sågs falkarna ej mer och vid 11-tiden dagen efter, när falkarna inte hade varit synliga på 25 timmar och allt hopp var ute, besöktes boet. Boet innehöll ett rötägg! I dagboken står att läsa:

- "12.00 Basen bryts. Operation falkbevakning är över för den här gången. Om orsakerna till tragedien kommer vi länge att spörja."

Sedermera har det framkommit många teorier om orsakerna till "tragedien". Att de två äggen skulle stulits av äggsamlare anses som helt uteslutet, men däremot kan kanske ett brev från Mart Marend, som bevakade falkarna den 27.5 delvis ge en förklaring.

"Angående falkbevakningen.

Vid bevakningen den 27.5 underlät jag införa en uppgift i dagboken. Då ansåg jag den vara bagatellartad, men senare har det visat sig att den kan ge förklaring till varför två ägg kom att saknas i boet. Kl. 17.00-18.00 (ca) observerade jag vid två tillfällen en kråka komma flygande från falkberget med ägg i näbben båda gångerna. Då tänkte jag inte så mycket på det för det är ju inte ovanligt att kråkor stjälar fågelägg. När jag hörde att äggen hade saknats dagen efter, så tog jag reda på om det kunde vara falkens ägg kråkan flög med. Jag jämförde måtten på ett falkägg med en kråkas näbbstorlek och fann det inte omöjligt att det var falkens ägg kråkan stulit.

Mart Marend"

Om nu det är fallet att kråkan stulit äggen så är inte problemet löst i och med det, eftersom den 27.5, 33 dygn efter första värpningen, samtliga ägg borde ha varit kläckta (ruvningstiden normalt 29 dygn). Det återstående ägget lämnades till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och i utlåtandet därifrån står följande: "Kvicksilverhalten i blandning av gula och vita befanns vara 0,56 mg/kg." Som jämförelse kan nämnas att maxgräns kvicksilver för ägg som används till människoföda har Världshälsoorganisationen (WHO) satt 0,05 mg/kg. På frågan om den höga kvicksilverhalten kan vara orsak till sterilitet svarade docent Karl Borg på SVA: "Risken finns och så kan vara fallet."

Min personliga teori är att äggen innehållit för hög halt kvicksilver, vilket kan medföra sterilitet, som i det här fallet innebär att äggen inte kläcks. När ruvningstiden (den normala) är över avtar fåglarnas ruvningsdrift, vilket är fullt normalt. Senare vid ett tillfälle när bägge falkarna var borta från boplatsen, passade kråkan på att ta två av de tre äggen, men varför inte det tredje?

— Kan någon hjälpa till med ett svar?

OTTENBY DEN 1 MAJ

av Sven Hagman

Royal heter den och är stor och svart med en massa finesser på. Jag tror den var modern ungefär samtidigt som den första automobilen landsattes i den kungliga huvudstaden, strax innan sekelskiftet.

Med finesser menar jag sådana små lyxattiraljer som "backslag" och "radförlängning", något helt oemotståndligt för en ovan skrivmaskinsförare.

Efter tre kvart har jag nu äntligen kommit underfund med tabulatorn, varför jag känner mig som en heltidsanställd postgiroflicka en solig fredagseftermiddag. Jag antar att dom skriver snabbast då.

Utanför mitt fönster tjuoter en piskande vind, vilket gör att man inte precis längtar ut, även om man sitter på Ottenby fågelstation. Normalt dräller det av fågel här, utom när jag kommer hit, för då meddelas bara litet diskret av amiralen på stället, d.v.s. Staffan Rodebrandt, att igår skulle du varit här, då såg vi ökenstenskvätta och grönländsk snösiska. Typiskt för en gammal amatörornitolog som inte satt något nytt kryss på flera veckor.

På tal om amiralen, så har han satt nytt världsrekord i att bo på Öland som fågelskådare på heltid. För två år sedan tog han värvning i denna besatta armé av mer eller mindre filosofiska filurer. Materiellt lever han på en mycket låg standard, men andligt svävar man fullständigt som på små skära moln, kan jag intyga men har inte råd.

För en stund sedan kom han in med en liten fågel i handen, vilket ju som bekant är bättre än tio i skogen. Det var en rödvingetrast som alldeles nyss hamnat i en fälla efter att ha landstigit Ölands södra udde i styv kuling med blandade hagelskurar.

Välkommen borde man kanske sagt, jag tror inte den hade opponerat sig.

Efter att fått sin gåva från Sveriges Ornitologiska Förening, en metallring runt höger fot med en hel rad av siffror och bokstäver, återfick den sin frihet. Om en vecka så sitter den säkert uppe i Sala södra kronopark och sjunger för sin kanske blivande maka.

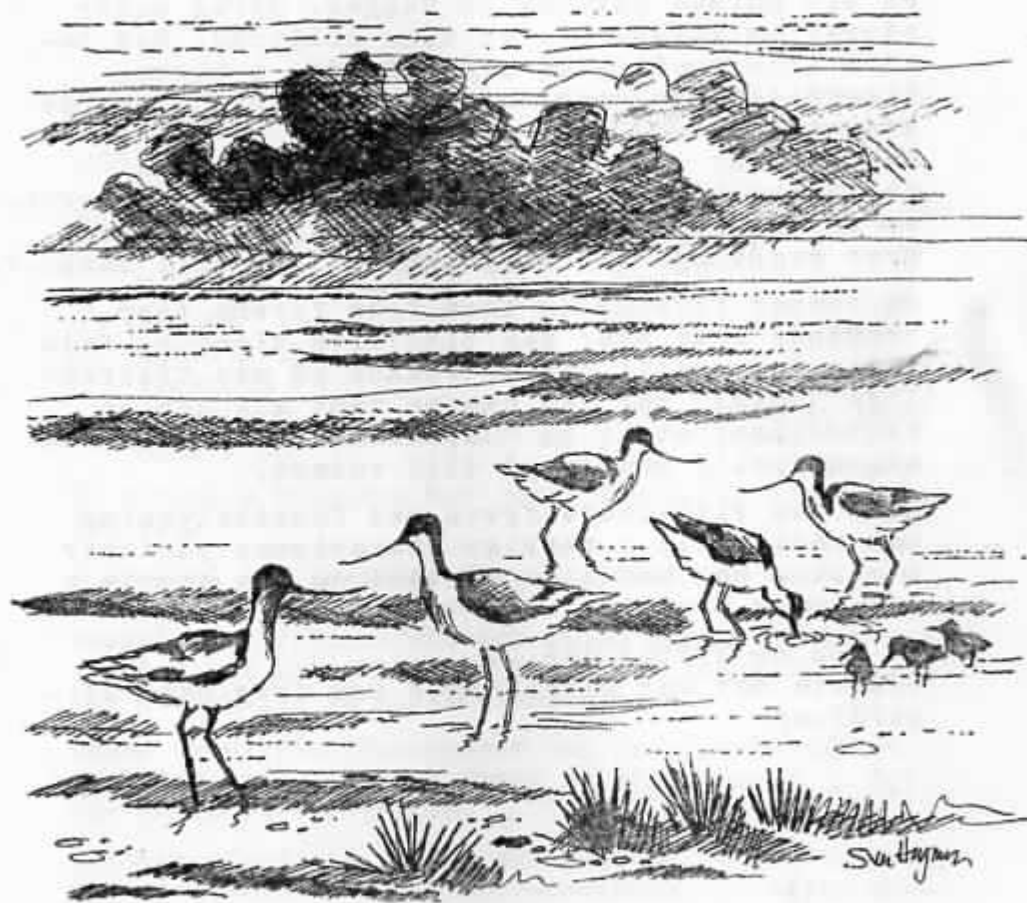
Hoppas att det inte blåser styv kuling bara, för då får han säkert leva ungarlivet ännu en vecka, men det kanske han inte har något emot.

Förgiftad buskskvätta funnen, står det på en rapport som ligger framme på skrivbordet.

Från mitten av maj 1968 följdes ett buskskvättpar, som häckade i nära anslutning till ett rapsfält strax väster om fågelsångsdalen. Paret sågs ofta söka sin föda i rapsfältet. Den 2 juli satt hanen på en stängselstolpe och kroppen hoppade som om fågeln hade en våldsam hicka. Då den skulle landa på en stolpe missade den oftast en gång innan den satte sig.

Flykten var vinglig som hos en fjäril. Då den försökte sätta sig på ett grässtrå, föll den till marken. Det iakttagna är välkända symptom på biocidförgiftning. Försök att infånga fågeln misslyckades, och definitiva bevis på en förgiftning kunde därför inte erhållas.

Vilket arbete och intresse som egentligen nedlägges av den unga skaran amatörornitologer.

Får dom hållas blir dom vetenskapens munkar och nuanor, som genom sitt bevisliga intresse gör en stor och värdefull insats i biologin och inte minst i den nu så aktuella naturvården.

Forskningsbidrag, Tack, står textat i svart på en bit gulnad kartong på väggen. Strax under hänger en glasburk i en tunn ståltråd. Det behövs inte kraftigare ståltråd för i burken ligger sex öre, och det har det visst gjort de senaste åren.

Om detta är en demonstration mot för låga forskningsbidrag så passar det utmärkt att skriva om det idag då unga och gamla skridit fram över regntunga gator sjungande "Upp till kamp..".

Nu kommer ljuskäglan igen från fyrens topp, svepande fram över den blåsvarta himmeln. Hela tiden jag suttit här arbetande på min tillfälliga "Royal" har jag nästan känt mig som en kontrollassistent på "Cap Kennedy" strax innan någon Apollo skulle gå till väders.

Hela den vitkalkade fyren med fasadbelysning och reflexrelä i pampiga dimensioner påminner i mörker och med lite fantasi om ett tekniskt underverk i nutid.

Se upp nu lyfter den.....

Ursäkta det var visst någon som drog ned rullgardinen.

ÖRNINVENTERING I MÄLARDALEN VINTERN 1968/1969

av Leif Blomberg

Under hela vinterhalvåret har kontinuerliga observationer gjorts i norra Mälardalen från Fysingen i E till Asköviken i W.

En helg under december, januari och februari har observatörer funnits i följande delområden:

Fysingen	med omnejd ca	50 km ²	
Håtuna	"	100	
Hjälstaviken	"	150	
Veckholm	"	450	(350 är land)
Ängsö	"	100	(70 är land)
Asköviken	"	100	

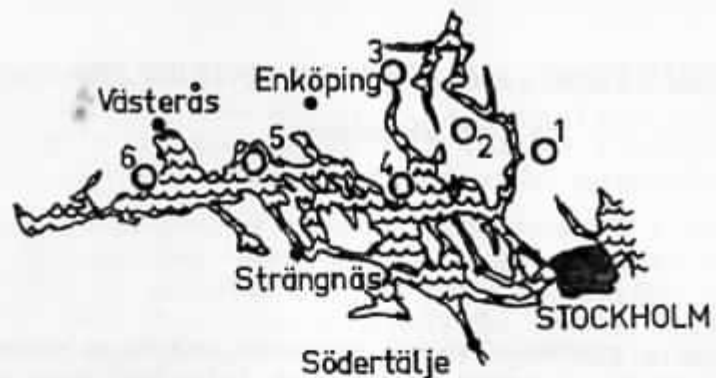
De aktuella helgerna har varit 14-14.12, 18-19.1 och 15-16.2.

I området har dessutom försök gjorts att skilja de olika kungsörnsexemplaren åt. Genom att ge akt på exemplarens fjäderdräkt och sedan skissa av dem har vi fått ett material, som sedan har legat till grund för att skilja de olika exemplaren åt.

Detta identifikationssystem kan troligtvis endast användas inom en liten grupp av ornitologer, i det här fallet 4-5 personer.

Det har visat sig att få exemplar har stora likheter med varandra. En noggrann redovisning av detta system skall redovisas vid ett senare tillfälle.

Slutligen vill jag tacka alla, som bidragit med uppgifter till denna första del av en flerårig örninventering i Mälardalen.

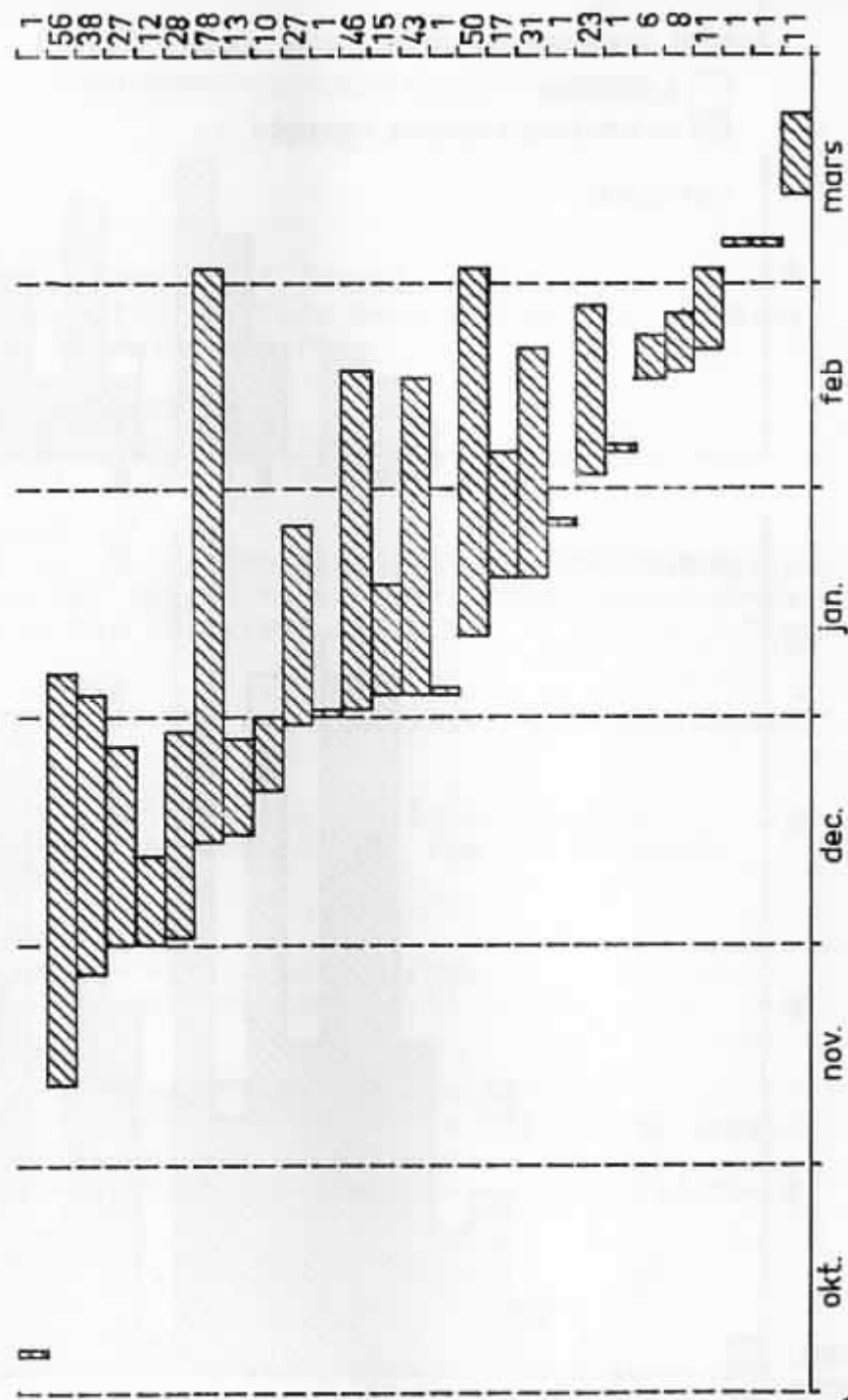

Inventeringsområde. Platserna angivna i nedanstående tabell.

Antalet exemplar under inventeringshelgerna

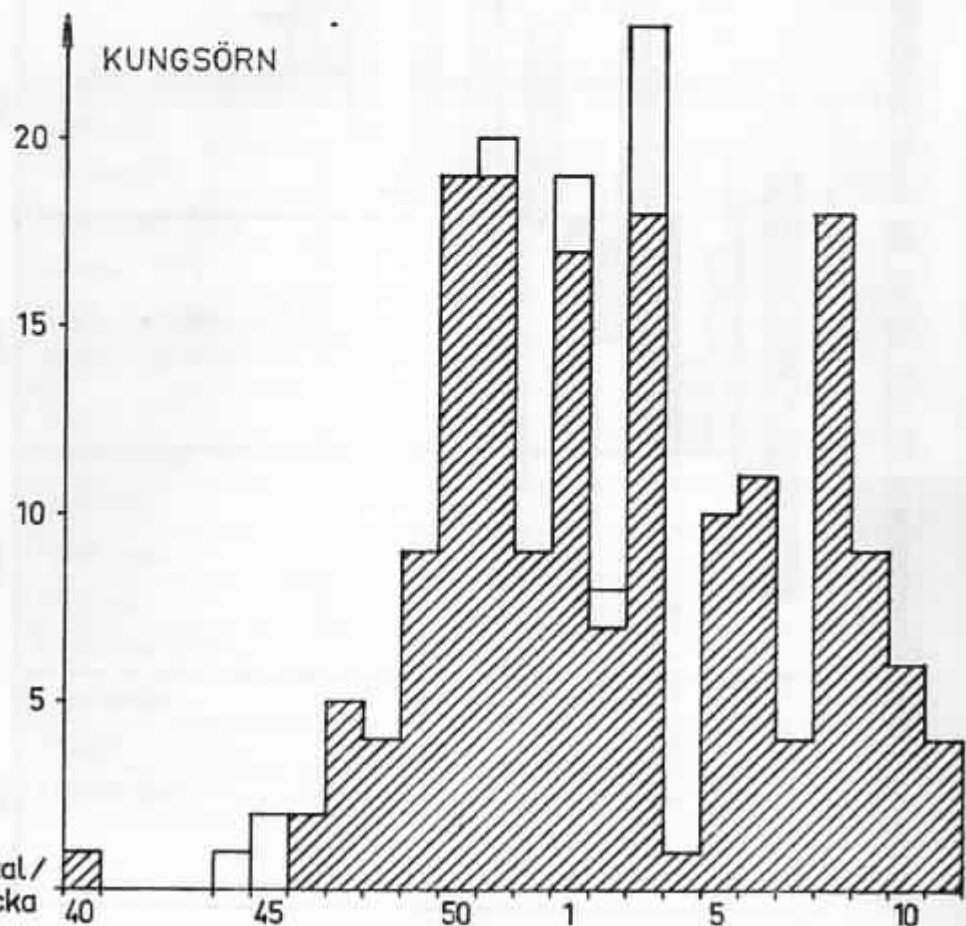
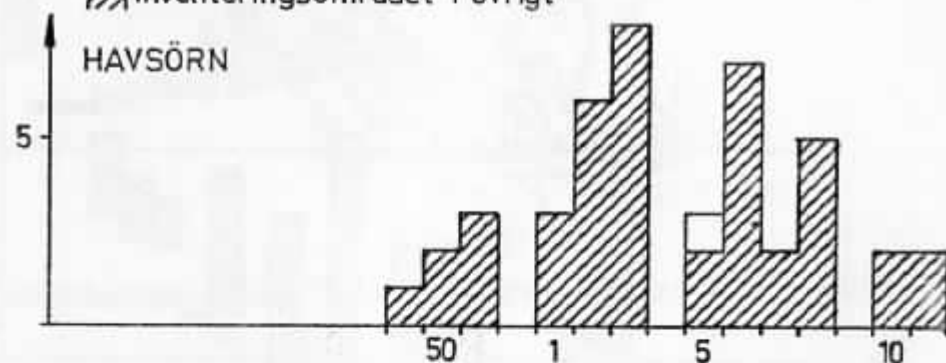
KUNGSÖRN						
Delområde	14/12	15/12	18/1	19/1	15/2	16/2
Fysingen (1)	1	1	-	2	-	2
Håtuna (2)	-	3	-	1	1	-
Hjälstaviken (3)	2	1	1	2	-	4
Veckholm (4)	3-4	3-4	3-4	4-5	2	2
Ängsö (5)	1	-	1	-	-	1
Asköviken (6)	-	1	1	-	-	-
HAVSÖRN						
Fysingen	-	-	-	-	-	-
Håtuna	-	-	-	-	-	-
Hjälstaviken	-	-	-	-	-	-
Veckholm	1	1	5-8	3	-	-
Ängsö	1	2	1	1	-	1
Asköviken	-	-	-	-	-	-

Kungsörn. Uppehållsperiodens tid och längd för olika exemplar

Antalet örnobservationer per vecka, vintern 1968-69

□ Asköviken
 ▨ inventeringsområdet i övrigt

ANMÄRKNINGSVÄRDA OBSERVATIONER

på Järvafältet 1967

Storlom

- 2.7. Ett ex. i Översjön (JOH).
- 17.7. Ett ex. flög över Kallhäll i riktning mot Översjön (UB,RF).

Svarthakedopping

- 15.5. 2 par i Djupan (KJ).
- 21.5. 2 par i Djupan (RF).

Gräsand

- 15.5. En slagen hona hittades vid S Säbysjön. Den var ringmärkt vid Norr Mälarstrand Stockholm den 16.1.1967 (KJ).

Snatterand

- 14-16.10. Ett ex. i Säbysjön (SFU-västerort).

Salskrake

- 13.4. Ett par låg i N Säbysjön (JOH).
- 28.10. 2 honfärgade ex. låg i N Säbysjön (JOH).

Kungsörn

- Övervintrade vintern 67/68.
- Första observationen 12.11 (JOH).

Ormvråk

- 2 ex. övervintrade vintern 66/67.
- En höll till vid F8 och en vid Granby Eggeby.
- 3 kända lyckade häckningar.
- Vintern 67/68 övervintrade ett ex. vid F8.

Duvhök

Häckningsförsök på två lokaler, varav en lyckades där tre ungar kom på vingarna.

Havsörn

18.3. Ett ex. över Hägerstalund (RF,KJ).

Blå kärrhök

17.9. En ad. ♂ vid 30-metersvägen (JOH,KJ).

Pilgrimsfalk

28.1. En gammal fågel mot S över Hägerstalund (SR).

Stenfalk

2.4. En ♂ vid Kålkärret (SR).

8.4. En ♂ vid Ärvinge (TE).

14.10. En ♂ på Hästa gårde (KEF,RF).

Tornfalk

22.1. Ett ex. vid Ärvinge (KJ).

25.2. En ♂ vid F8 (RJ).

4.3. Ett ex. vid Hästa (RF).

11.3. En ♂ vid F8 (RF).

12.3. En ♂ vid F8 (RF).

16.6. Ett ex. vid Hästa (RF m.fl.).

26.12. Ett ex. vid Ulriksdal (KEF,RF,LL).

Vaktel

17.6. Ett ex. hördes vid Ärvinge (RF,ÖH,RN).

Mindre strandpipare

Häckade vid Råstasjön.

Bofynd den 30.5. av TE samtidigt sågs 3 gamla fåglar.

Dubbelbeckasin

24.9. Ett ex. vid 30-metersvägen (TE,RF,MM).

Dvärgbeckasin

19.10. Ett ex. vid 30-metersvägen (JOH).

Småspov

26.5. Ett ex. hördes vid F8 (JOH).

Skräntärna

Sågs i juli och augusti fiska i Ravelen ett par gånger (RJ).

Skogsduva

26.11. 2 ex. flög mellan F8 och Hägerstalund (JOH).

Turkduva

27.5. Ett ex sågs mellan Husby och Granby (RC).

Sparvuggla

4.11. Ett ex. vid NV Djupan.

Hornuggla

Ingen känd häckning.

30.12. Ett ex. sågs på en stolpe vid Granby (RF).

Jorduggla

22.3. Ett ex. vid Hägerstalund (SR).

Tretåig hackspett

2.4. En ♂ SO Säbysjön (JOH).

Sånglärka

2.12. Ett ex. vid F8 (JOH).

Berglärka

14-15.10. 2 ex. vid 30-metersvägen (JOH,RJ).

Ny art för Järvaområdet. Se sep. artikel sid. 26.

Korp

24.3. Ett ex. flög över Håga kulle (BOW).
Ny art för Järvafältet.

Gärdesmyg

Häckning misstänkt strax N Översjön där 2
ex. hördes sjunga den 13.5 och ett ex. 10.5,
13.5 och 17.6 (KJ).

Näktergal

Ett ex. hördes vid Råstasjön från slutet av
maj och under juni.

Gräshoppsångare

Förekom under senare delen av maj och i juni
på 4 lokaler.

Mindre flugsnappare

24.8. Ett ex. strax N Räcksta (JOH).
Ny art för Järvafältet. Se sep. artikel sid. 29.

Järnsparv

26-30.12. Ett ex. vid foderplatsen vid Hästa
(JOH,RJ,KJ,SR).

Skärpiplärka

1.4. Ett ex. vid F8 (JOH,RJ).
21-22.4. Ett ex. mellan F8 och 30-metersvägen
(JOH).

Sidensvans

Mycket talrik under okt.-nov. därefter i
kraftigt avtagande antal.

Stare

2.12. Ett ex. vid Ärvinge (KJ).

Vinterhämling

6.3. 4 ex. vid F8 (SR).
18.10. 3 ex. vid 30-metersvägen (JOH).
28.10. 8 ex. rastade mellan F8 och Hägersta-
lund (JOH).
26.12. 2 ex. vid Spånga kyrka.

Bofink

En o övervintrade vid foderplatsen vid Hästa
66/67.
Vintern 67/68 uppehöll sig 3 ex. vid foder-
bordet vid Hästa till feb. månad.

Bergfink

15 och 17.1. En o vid Hästa (SR).
21.1. En o vid Hästa (JOH,RJ).

Ortolansparv

9.9. Ett ex. vid Råstasjön (TE,RF,KJ).
9.9. 3 ex. på Hästa gårde.

Lappsparv

17.9. Ett ex. vid F8 (JOH,RJ).

Använda förkortningar på observatörerna se sid. 26

Sammanställt av Roland Jarvad

ANMÄRKNINGSVÄRDA OBSERVATIONER

på Järvafältet 1968

Svarthakedopping

- 19.5. 2 par i dammen Ö Lillstugan (RF).
26.5. Ett par i Djupan (RF).

Anser sp.

- 14.9. C:a 25 ex. sträckte V över Hästa (RJ).

Kanadagås

- 24.3. 4 ex. sträckte över Hägerstalund (KJ).
27.3. Ett ex. sträckte över F8 (JOH).
29.3. Ett ex. sträckte över F8 (JOH).
Ny art för Järvafältet. Se sep. artikel sid. 27.

Salskrake

- 19.4. Ett par i Säbysjön (ÖH).
En gång i oktober sågs ett par i Säbysjön (RF).

Sångsvan

- 7.4. 5 ex. fällde i Säbysjöns N del (JOH, RC).

Kungsörn

- Ett juv. ex. övervintrade på Järva 67/68

Ormvråk

- Ett ovanligt ljust ex. övervintrade på F8 67/68
Endast en känd häckning med 3 flygga ungar.

Fjällvråk

- 12.5. Ett ex. i Djupandalen (RJ).
26.5. Ett ex. vid Ö Säbysjön (RF).

Duvhök

- En lyckad häckning med 3 flygga ungar.

Havsörn

- 5.4. Ett juv. ex. fiskade i en stor vak i N Säbysjön (JOH).

Bivråk

- En lyckad häckning med 2 flygga ungar.

Brun kärrhök

- 27.4. En ♀ vid 30-metersvägen (JOH).
12.5. En ♀ jagade i Djupandalen (RJ).
1.6 och 3.6. Ett ex. vid 30-metersvägen (KJ).
11.8. Ett juv. ex. på Hästa gårde (JOH).

Blå kärrhök

- 5.10. En ♂ i Djupandalen (RJ).

Tornfalk

- 28.7. En ♂ vid Hägerstalund (RJ).

Mindre strandpipare

- 30.6. 2 ex. rastade vid Råstasjön (KJ).
7.8. Ett ex. på Hästatippen (JOH).

Mosnäppa

- 17-24.8. 2 ex. på Hästatippen (JOH, RJ).

Silltrut

- Arten konstaterades häcka den 25.5 i Löt-sjön.
Tidigare endast känd som häckfågel från ett fåtal inlandslokaler (RF).

Sparvuggla

25.8. Ett ex. hördes vissla NO Hägerstalund (TE).

Turkduva

11.8. Ett ex. flygande mellan Husby och Granholmen (RJ).

Sommargylling

2.6. Arten upptäcktes i ekskogen vid Hägerstalund (RC).

9.6. Ett ex. hördes från ekskogen (RJ).

Ny art för Järvafältet. Se sep. artikel sid. 27.

Nötkråka

13.9. 2 ex. i ekskogen, Hägerstalund (JOH).

14.9. 3 ex. i ekskogen (RJ).

22.9. 3 ex. i ekskogen (KJ).

Strömstare

7.12. Ett ex. i Kymlingeån nedanför Ärvinge (RC).

Näktergal

Hördes på 6 olika lokaler på Järvafältet 1968.

Gräshoppsångare

Endast 2 rapporter föreligger:

Juni månad vid Berggården (RC)

5-8.6. Ett ex. i vassen SV Säbysjön (JOH).

Rödstrupig piplärka

22.5. Ett ex. vid Ärvinge (RC).

14.9. Ett ex. vid Hästa gärde (JOH).

Stenknäck

2 ex. i ekskogen, Hägerstalund vid ett flertal tillfällen i början av juni (RC, JOH, RJ).

Vinterhämpling

28.12. C:a 15 ex. vid Hästa (JOH).

Rosenfink

1.6. En sjungande fågel vid 30-metersvägen (RC, ÖH, KJ, RJ). Fågeln hördes och sågs också den 3.6.

Ny art för Järvafältet. Se sep. artikel sid. 27.

Bofink

En ♂ sågs vid några tillfällen under jan. vid Hästa (RF, JOH, RJ).

Ortolansparv

24.8. Ett ex. vid F8 (JOH, RJ).

31.8. 4 ex. på F8 (JOH).

Lappsparv

8.9. Vid Hästa gärde (KEF).

18.9. Ett ex. vid 30-metersvägen (JOH)

Använda förkortningar på observatörerna:

HA	Hans Andersson	KJ	Kjell Jonsson
UB	Ulf Broberg	RC	Rony Carlsson
TE	Tommy Eriksson	LL	Lennart Lundholm
RF	Robert Franzén	MM	Mart Marend
KEF	Karl-Erik Fridzén	RH	Rolf Norén
JOH	Jan-Olov Hedin	SR	Staffan Rodebrand
ÖH	Örjan Holm	BCW	Bengt-Olov Wikström
RJ	Roland Jarvad		

Sammanställt av Roland Jarvad

NYA FÅGELARTER PÅ JÄRVAFÄLTET

en presentation

Berglärka

Den 14.10 1967 kom vi, liksom så många gånger förr, vandrande mot N Säbysjön. Vid korsningen till 30-metersvägen stannade vi för att titta på de där befintliga rastfåglarna, av vilka sånglärkor och ängspiplärkor dominerade. Bland de sånglärkor som stöttes sågs två fåglar med ett läte som föreföll oss tämligen bekant, men som vi först inte riktigt kunde placera. Efter en stund kom vi att tänka på att vi förmodligen hade upptäckt en, för Järvafältet, ny fågelart, berglärka.

Någon timme senare passerades ånyo platsen, varpå de båda fåglarna stöttes på samma plats som tidigare. De mycket karaktäristiska svarta och gula teckningarna på huvudet och strupen framträdde då även, varför det alltså inte var någon tvekan om artbestämningen.

Söndagen den 15.10 besöktes stället återigen av en av oss (JOH). Fåglarna stöttes ånyo på samma plats. Han fick nu tillfälle att ingående betrakta de båda fåglarna under c:a 10 minuter, på ungefär 30 meters håll.

Arten uppträder regelbundet på Uppsalaslätten under sträcket, varför det förefaller anmärkningsvärt att den ej tidigare observerats på Järva.

En av orsakerna kan möjligen vara att lätet är likt snösparvens, en annan att arten har en enastående förmåga att gömma sig bland ogräset där den uppehåller sig. En tredje orsak kan vara att den enda tänkbara rastplatsen för arten på Järvafältet, den förnämliga "fågellokalen" 30-metersvägen ej är av så gammalt datum (c:a 3-4 år).

Av det ovanstående torde framgå, att det lönar sig att hålla ögon och öron öppna för denna exotiskt färggranna representant för vår fjällfauna.

Jan-Olov Hedin Roland Jarvad

Kanadagås

Att kanadagåsen skulle observeras på Järvafältet har väl varit väntat med tanke på dess snabba frammarsch i vårt land. Men det blev ändå en trevlig observation för mig, då 5 exemplar kom flygande över Hägerstalund på låg höjd i riktning mot S. Observationsdagen (24 mars 1968) var en av de första milda vårdagarna och mycket vårfågel var i rörelse. Strax innan hade jag sett kungsörnen, som gästade Järva vintern 1967/1968, exponera sig på nära avstånd och den kom också flygande i samma kirkfält som kanadagåsen.

Kjell Jonsson

Reds anm: Därefter har arten observerats flera gånger.

Sommargylling och rosenfink

Utdrag ur dagboksanteckningar från Pingsthelgen 1968.

1.6

Örjan Holm och jag begav oss iväg på en runda på Järvafältet vid ett-tiden på morgonen. Vi gick en runda runt Säbysjön och satte oss på bunkern vid 30-metersvägen. Rätt som det var

hördes från kärret en sångstrof som föreföll synnerligen bekant. Tonen var rosenfinkens, men melodin var inte helt arttypisk. Mot löfte om en ostmacka lyckades jag få med Ugg-Ugg (Örjan) ner i kärret för en närmare titt på fågeln. Den satt i buskagen intill vägen, och vi kunde studera den på ner till tio meters håll. Fågeln var nästan helt grön, varför man får anta att det rörde sig om en ettårig hane. Sedan vi på behörigt avstånd uppfört en glädjedans, gick jag och ringde efter Kjell Jonsson, som ryckte ut med bandspelare och förevigade den lille krabatens sång. Två dagar senare sågs och hördes fågeln en kort stund, varefter den lyfte och sträckte mot norr.

2.6

Denna morgon gick jag ut ensam, vid samma tid som föregående morgon. Kommen till Hägerstalunds ekskog ställde jag mig vid sydändan av den numera igenväxta åkern. En traststor fågel kom i något bågig flykt från norr. Strax innan den förevann bland de höga ekarna och asparna upptäckte jag att det lyste gult från dess buk. Misstanken att det rörde sig om en sommargylling dök genast upp, och jag förbannade mig själv som inte tittat noggrannare på fågeln. Att få syn på den igen bland de höga träden lät sig inte göra. Efter en stund började den dock sjunga, och min misstanke konfirmerades. Där stod jag nu tillsammans med fyra miljoner myggor och lyssnade till hur sommargyllingens exotiska flöjttoner blandades med sången från våra egna skogars förnämsta trubadur, svarthättan.

Ronny Carlsson

Mindre flugsnappare

Den 24.8.1968 gjorde jag en cykeltur runt norra Järvafältet och kom då till en lokal, som jag tidigare inte närmare undersökt, belägen i den västra delen av sumpskogen vid Räcksta. Området såg mycket lovande ut ur fågelsynpunkt med sydlandskt ynniga pilar vars lummiga grenverk hängde ut över en bäck. Längre bakom bäcken växte övervägande björk med enstaka inslag av gran. Nätt och jämt framkommen till bäcken uppfattade jag ett läte, som i förstona påminde om stjärtmes. Men så fick jag syn på en liten brunaktig fågel, som rörde sig ganska vigt till att börja med i de lägre regionerna. Snart flög dock fågeln upp och exponerade sig klart och tydligt i en björk. Det var förmodligen den mindre flugsnapparen jag träffat på. Nu är ju varningslätet hos den mindre och de unga grå flugsnapparna, som förekommer allmänt på Järvafältet vid denna tid på året, mycket lika, men ett ingående studium av fågeln på c:a 15 meters håll gav följande fältkännetecken: Gulaktig strupe (färgtonen låg mellan gul och orange), avsaknad av våra övriga *Picedula*-arters vingfläckar och en vitkantad stjärt. Dessutom var fågelns allmänna habitus mycket karaktäristiskt med en stjärthållning à la gärdsmyg. Dock observerade jag ej att fågeln "bredde ut" stjärten någon gång. På basis av dessa kännetecken kunde fågeln alltså bestämmas till mindre flugsnappare, sannolikt en juv. hane (strupens färgton), en för Järvafältet ny fågelart.

Att gissa varifrån fågeln har kommit är synnerligen vanskligt med tanke på artens snabba expansion västerut till de mellersta och framförallt södra delarna av östra Sverige. Denna expansion, som sannolikt accelererats under de senaste åren har försigått under knappt ett halvsekel och lett till häckning bl.a. i Öst-

Åker i Uppland 1966 (Fauna & Flora nr 2 1967)
och SÖ Dälarna, Pershyttan 1964 (Vår fågelvärld
nr 4 1966)

Jan-Olov Hedin

Flodsångare

På aftonen den 8 juni hade Björn Wester samt undertecknad sina vägar förbi Järvafältet. Av någon anledning åkte vi även genom de norra delarna. Vid en plats belägen mellan motorvägen till Uppsala och Bög nåddes vi av en kraftig fågelsång som genast ansågs härröra från en flodsångare. Fågeln uppehöll sig i ett större buskage omkring 20 meter från vägen och sjöng oavbrutet den halvtimme vi befann oss på platsen. Klockan var omkring 24.00 vid observations-tillfället. Fågeln kunde senare avlyssnas av flera ornitologer. Någon dag senare hördes fågeln sjunga ihärdigt även mitt på dagen av Tommy Löfgren.

Tommy Eriksson

Reds anm: Fågeln uppehöll sig på platsen c:a en vecka.

ÅTERFYND AV PÅ JÄRVAFÄLTET RINGMÄRKTA FÅGLAR

Sävsångare

25.7.62. Kålkärret, Järvafältet.
19.8.63. Kontrollerad, Kålkärret, Järvafältet.

Lövsångare

26.8.67. Råstasjön, Solna.
28.3.69. Fångad och dödad, Kapanga, Katanga, Kongo.

Sävsparv

4.9.66. Råstasjön, Solna.
8.9.67. Kontrollerad, Råstasjön, Solna.

Sävsparv, juv. o

19.9.66. Råstasjön, Solna
18.10.68. Funnen död, Narbonne, Aude, Frankrike.

Sävsparv

9.9.67. Råstasjön, Solna.
30.9.67. Kontrollerad, Lillö, Kristianstad, Skåne

Sävsparv

7.9.68. Säbysjön.
19.9.68. Funnen död, Barkarby, Uppland

Talgoxe

10.6.61. Säbysjön.

16.6.62. Kontrollerad, Säbysjön.

Grönfink

31.8.68. Säbysjön

6.2 och 11.2.69. Kontrollerad, Holte Köpenhamn, Danmark

Tornfalk, pull

22.6.62. Hästaträsk.

8.2.63. Skjuten, Villena, Alicante, Spanien.

Ormvråk, pull

27.6.62. Säbysjön.

1.12. 62. Skjuten, Barjac, Lozère, Frankrike.

Ormvråk, pull

17.6.62. Djupan

13.2.64. Pångad och dödad, Rixingen, prv Limburg, Belgien.

Ormvråk, pull

28.6.64. Väsby.

27.12.64. Skjuten, 15 km SO Middelfart, Fyn Danmark.

Bivråk, pull

2.8.65. Säbysjön.

.8.9.65. Död, Rödbby/Errindlev, Lolland, Danmark.

Bivråk, pull

2.8.65. Säbysjön

24.10.65. Död, Casalcuidi, Pistoia, Italien.

Ormvråk, pull

16.6.67. Väsby.

24.2.68. Funnen död, Kappeln/Schlei, Schleswig-Holstein, Tyskland.

Återfynd av på Järvafältet ringmärkta rovfåglar

● ormvråk

⊙ sparvhök

⊙ bivråk

○ tornfalk

Ormvårk, pull
16.6.67. Husby.
14.10.67. Ihjälkörd, Hörup, Löderup, Skåne.

Bivråk, pull
4.8.68. Fäboda.
29.9.68. Död, S. Pietro in Casale, Bologna,
Italien.

Duvhök, pull
18.6.69. Fäboda.
24.8.69. Skjuten vid fasangård, Skokloster,
Uppland.

KLUBBNYTT

MÖTEN
1969

Tisdagen 4 feb.
Årsmöte. Förutom stadgeenliga ärenden visade
Ingmar Holmåsen bilder och berättade om
"fåglarnas förhållande till/beroende av in-
sekterna".

Tisdagen 4 mars
Traditionell tävling i fågelkunskap. Segertro-
fen hemfördes av Tommy Eriksson.

Tisdagen 1 april
Kurt Pettersson och Bosse Nyberg visade film.

Tisdagen 6 maj
Filmen om kvicksilverkatastrofen i Japan vi-
sades. Den planerade debatten efteråt uteblev
dock tråkigt nog.

Tisdagen 2 sept.
Bildvisning. Stig Holmstedt, Mart Marend och
Alf Nilsson ställde upp.

Tisdagen 30 sept.
Besök på Riksmuseet. Carl Edelstam tog oss med
bakom kulisserna. De ca 30 deltagarna fick
mycket stor behållning av kvällen.

Tisdagen 4 nov.
Karl-Erik Fridzén visade bilder.

Tisdagen 2 dec.
Erik Isaksson visade film och bilder om natur
och kultur i Lappland. Därefter diskussion om
sekretessen av känsliga fåglars boplatser m.m.

EKKUR-
SIOMER
1969

Öland, 1-6 jan.
1.1. Vi anlände till Ottenby fågelstation på
kvällen, varför inga observationer kunde göras.
Från Västrevet hördes dock några sångsva ar.

2.1. Vigg, alfågel, en svartta, storskrak, knöl-
svan och 8 sångsvanar fanns runt udden. Dess-
utom sånglärka, domherre, steglits och gulspurv.
På dagen åkte vi en runda uppåt ön, vilken gav:
10 starar samt 4 turkduvor vid Grönhögen, en
stenfalk vid Ventlinge, 4 kungsörnar (en vid
Kungsgården, de övriga på östsidan), 3 havs-
örnar vid Karl IX:s mur, 2 tornfalkar över Lun-
den, en blåhök vid Näsby, 50 sångsvanar och
några ängspiplärkor vid Gräsgårds hamn, dess-
utom 8 fjällvråkar, 6 ormvråkar och 17 rapp-
hönskullar.

3.1. Förutom vad som observerats tidigare: en
lom vid udden samt en jaktfalk. Den satte sig
ute på Schäferiängarna och kunde där bestäm-
mas med hjälp av tubkikare. Vidare sågs 3 rå-
kor vid stationen.

4.1. Två berglärkor vid udden, jaktfalken sågs jaga rapphöns med dåligt resultat vid Gräsgård, sparvhök och sidensvans på norra udden, en salskrahane i Böda hamm, en duvhök vid Munketorp, ett 30-tal bo/bergfinkar vid Högby samt en kungsörn vid Persnäs blev dagens summering.

5.1. Från stationsfönstret och frukostbordet sågs en havsörn fånga en oljeskadad svärta. Svärtan dök oupphörligen för att undkomma örnen, men ryttlande någon meter ovanför vattenytan följde örnen anden för att slutligen lyckas gripa den i klorna. Vidare sågs i järnspår i Lunden.

6.1. På hemresan sågs i Kalmarsund tusentals viggjar samt knipa, storskrake och gräsänder.

Arnö i Mälaren, 23 feb.

Endast tre deltagare ställde upp i snålåst och snö. En kungsörn vid Ekholmen fick utgöra dagens behållning.

Bjärka Säby och Tåkern, 4 april

Minst 6 mellanspettar noterades vid Bjärka Säby. Trots den tjocka isen på Tåkern kunde blås- och stjärtänder, storskrake, knipa och sångsvan observeras i de få vakar som bildats vid åmynningarna. På ångarna runt Tåkern rastade ett 150-tal sädgäss.

Sala södra kronopark, 19-20 april

På lördagskvällen hördes två slag- och två sparvugglor. Söndagen bjöd på bedrövligt väder med hårda NO-vindar och tidvis snöfall. Fjällvråk och storspov sågs.

På hemvägen sågs i Gussjön: ca 30 sångsvanar ooh några brunänder samt i Storsjön: likaså ca 30 sångsvanar, kanadagås samt 3 fiskgjusar.

Då jag i skrivande stund har gjort några höst-exkursioner i området, vill jag rekommendera det som höstlokal. En intensivare vildmarkskänsla går att uppnå vid denna årstid, än när man tillsammans med 20 andra avnjuter slagugglespelet från gårdstunet.

Sjaunja fågelskyddsområde, Lu. lpm. 25 april-5 maj

26.4. Efter nära nog ett dygns resande med tåg och flyg nådde vi vår baslägerplats i strålände solsken och några plusgrader. En pärluggla stämde upp med en välkomsthälsning i Ritelpaktes sluttnig.

27.4. I två grupper åkte vi på var sin sida om Tjaket till sjön Saiva. Vädret var vackert med svag SO-vind. Observationer: lavskrika, lappmes, gräsiska, tallbit, mycket dalripor, en hökuggla

i barrskogen, en tofsvipa sträckte mot O över Saiva, en bofing vid Ahojokk. Av rovfåglar sågs en havsörn över Saivapakte och en kungsörn över Ritelpakte.

28.4. Dagen försvann i snöyra.

29.4. Nysnön gjorde att det inte blev några längre turer. Flera havs- och kungsörnar samt en duvhök noterades.

30.4. Vackert väder men ingen skare fanns varför kosan ställdes upp i Ritelpaktes brant. Kungsörn, fjällvråk, tjäder, ringtrast och snöspurv noterades.

1.5. En tur upp till Nupakte, där 2 fjällvråkar och en lavskrika sågs.

2.5. Korpen attackerade en duvhök i Ritelbranten. Under natten hade en björn passerat 400 m från lägret, emedan vi hade legat och tryckt i sovsäckarna i 20 -grader.

3.5. Dagen ägnades åt björnsparning utan något direkt positivt resultat.

4.5. Vi började hemresan.

Västkusten, 23-24 aug.

Först besöktes Getterön vid Varberg där mycket fågel fanns samlat, speciellt vadare med bl.a. dubbelbeckasin. Vidare sågs 2 snatteränder, 3 pilgrimsfalkar samtidigt, samt svarttärna. Därefter åkte vi till Morups Tånge utanför Falkenberg. Myller av fågel, bl.a: 7 sandlöpare, 4 småsnäppor, en mosnäppa, ca 25 spovsnäppor, 25 kustsnäppor samt kärnsnäppor, dessutom 2 kentska tärnor och 3 fältpiplärkor.

Dagen efter som också ägnades åt Morups Tånge bjöd på än mer fågel. Vadarna hade ökat både till antal och arter. Nya arter var: myrsnäppa och myrspov samt skrântärna.

Hartsö-Enskär, 28 sept.

Dagen bjöd på friska W-vindar, men i övrigt vackert väder. Observationer: gråhakedopping, storeskarv, gäss, en havsörn, en orrtupp, stora ringduvflockar samt en korp. Anslutningen var stor, vilket är brukligt vid dessa skärgårds-exkursioner.

Ottenby på Öland, 25-26 okt.

Den första morgonen låg dimman tät över landskapet. Mot middagen lättade den och dagen bjöd på mycket fågel bl.a: sångsvan, ca 250 prutgäss, 8 vitkindade gäss, en flamingo! (den har funnits vid Ottenby under ca 2 månaders tid och eftersom den tillhör den sydamerikanska arten får man anta att det är ett förrymt exemplar från någon djurpark), en skrikörn, en juv. havsörn, en duvhök, blå kärnhök samt mycket vråk och sparvhök.

Söndagen bjöd på 20 sek/m SW vind. Vinden till trots sågs 2 skrikörnar över Lunden samt tornfalk och stenfalk.

INVEN- TERING

Örminventering i Mälardalen. Se separat artikel sid. 13-16.

UNGDOMS- AKTIVITET

Under hösten har Kjell Jonsson och Ronny Carlsson m.fl. startat en ungdomsverksamhet i Ursvik. Ett 25-tal ungdomar i åldern 10-15 år har deltagit i verksamheten som hitintills har bestått av utflykter samt bild och filmföreläsningar.

OBSERVA- TIONER

Anmärkningsvärda observationer på Järvafältet 1969 sändes snarast till Roland Jarvad, Strandpromenaden 11, 191 70 Norrviken, tel. 714 06 41.

ÅRSAV- GIFTEN

Årsavgiften höjs enligt beslut på årsmötet den 4.2 till 15:- fr.o.m. 1970. Var vänlig betala den snarast på vårt postgiro 58 01 32.

KLUBB- NÅL

Köpes genom insättandet av 4:- på vårt postgiro. Endast ett fåtal finns kvar.

Sammanställt av Robert Franzén och Ronny Carlsson

Brev från Knut Källström i Colombia.

Universidad del Cauca
Popayán, Colombia
den 4 jan. 1969

Lever här i södra Colombia i en liten universitetsstad i den subtropiska zonen (1730 m.ö.h.), vid Cauca-flodens övre lopp. Har tropiska regnskogar och tundra (páramo) inom några timmars bilfärd. Colombia är som bekant världens artrikaste land. Årligen beskrivs någon ny art härifrån. Ca 1560 arter finns beskrivna för närvarande, men mycket bristfälligt. Ingenting finns skrivet om läten, vavor, ev. flyttningsrörelser, artbildningshastighet etc. Man får följaktligen börja från början med nätfångst och jakt.

Speciellt intressanta här uppe i de mycket isolerade smådalarna i Anderna är kolibrierna (ca 135 arter i landet, dock är Ecuador artrikast). Kolibrierna har här mycket kort generationsperiod och mycket intressanta "flyttningsrörelser" som följd av regntiderna, vilka ofta inträffar olika t.o.m. i närbelägna floddalar. Flera andra släkten såsom flower-riercers, hoeny-creepers, autbirds m.fl. har starka diffretieringstendenser som följd av fysiologiskt och geografiskt betingad isolering.

Hoppas att fältstudierna här under ett års tid som FN-expert i signalteori (med relativt begränsad fritid) skall ge åtminstone en överblicksbild av den enormt rika fågelfaunan som det geografiskt mångskiftande Colombia hyser.

Med hälsningar
Knut Källström

MATRIKEL 1969

Abrahamsson	Hans 28 54 08	Enköpingsvägen 119 172 46 SUNDBYBERG
Andersson	Folke 0157/405 90	Flensvägen 4 640 30 HÄLLEFORSNÄS
Andersson	Gunnar 28 53 06	Vallstigen 1 172 46 SUNDBYBERG
Andersson	Hans 0762/214 64	Norrgården 6 186 00 VALLENTUNA
Arvidsson	Kjell 0451/540 64	Kjellstorp 280 16 HÖRJA
Björvall	Anders 35 88 77	Vinkelvägen 4 191 43 SOLLENTUNA
Blomberg	Leif 0760/805 71	Holmvägen 1 ^V 194 00 UPPLANDS VÄSBY
Broberg	Ulf 0758/387 19	Lädersättravägen 95 170 20 KALLHÄLL
Brunborg	Staffan 86 84 30	Harpsundsvägen 15 124 40 BANDHAGEN
Bäckström	Lars 046/12 73 03	Flommonvägen 12A 223 55 LUND
Eckerblad	Gunnar 0758/105 72	Stråvägen 3 175 00 JAKOBSBERG
Edmundh	Ingemar 28 55 78	Vallstigen 15 172 46 SUNDBYBERG
Ekmark	Tommy 18 96 70	Bokbindarvägen 78 126 45 HÄGERSTEN
Ellgardt	Olov 28 10 87	Fylkesvägen 23 172 46 SUNDBYBERG
Eriksson	Leif 93 63 85	Kontoristvägen 17 123 57 FARSTA
Eriksson	Stellan	Stenmarksvägen 12B 902 31 UMEÅ
Eriksson	Tommy 27 70 49	Näckrosvägen 38 171 31 SOLNA

Fahlberg	Bruno 0758/318 38	Vasavägen 10B 175 00 JAKOBSBERG
Farneby	Bernt 27 54 09	Nybodagatan 16 171 42 SOLNA
Franzén	Lars 0758/533 65	Ångsvägen 19 190 50 KUNGSÅNGEN
Franzén	Robert 28 19 44	Sthlm:s tygstation 172 46 SUNDBYBERG
Fridzén	Karl-Erik 25 84 73	Stopvägen 35 161 43 BROMMA
Grandin	Bengt 38 20 46	Sorselevägen 29 162 25 VÄLLINGBY
Grandin	Björn 38 20 46	Sorselevägen 29 162 25 VÄLLINGBY
Hagman	Sven	Wollmar Yxkullsgatan 5B 116 50 STOCKHOLM
Hassel	Bengt 042/12 21 34	Erik Dahlbergsgatan 11 252 38 HÄLSINGEBORG
Hedgren	Stellan	c/o Almkvist Igeldammsgatan 26 112 49 STOCKHOLM
Hedin	Jan-Olov 89 66 08	Lyravägen 12 170 24 SKÄLBY
Holm	Örjan 29 91 88	Enköpingsvägen 103 172 46 SUNDBYBERG
Holmstedt	Stig 32 95 13	Norrbackagatan 44 113 41 STOCKHOLM
Holmåsen	Ingmar 0157/440 32	Bjurudden 640 32 MALMÖKÖPING
Jarvad	Roland 714 06 41	Strandpromenaden 11 191 70 NORRVIKEN
Jenning	Wolf 94 77 04	Cirkelvägen 2 122 44 ENSKEDEN
Johansson	Bengt 0758/319 31	Skogsvägen 18 175 00 JAKOBSBERG
Johansson	Kjell 0760/114 83	Tingvallavägen 30B 195 00 MÄRSTA

Johansson	Lars-Olof 83 59 55	Lundagatan 7 ^V 171 63 SOLNA
Johansson	Niklas 0760/309 47	Vinkelvägen 19 194 00 UPPÅNDS VÄSBY
Jonsson	Kjell 28 16 28	Vikingavägen 4 172 04 SUNDBYBERG
Jörbeck	Hans 33 05 14	S:t Eriksgatan 128A 113 43 STOCKHOLM
Jörnvall	Hans 29 86 24	Ursviksvägen 109B 172 46 SUNDBYBERG
Karlsson	Rolf 28 50 67	Sevensvägen 7 172 46 SUNDBYBERG
Carlsson	Ronny 28 64 89	Ursviksvägen 134C 172 46 SUNDBYBERG
Keller	Björn 56 42 75	Essinge Brogata 12 112 61 STOCKHOLM
Källström	Knut 63 31 17	Artillerigatan 82 115 30 STOCKHOLM
Lagerlöf	Jan 62 24 54	Linnégatan 82 115 23 STOCKHOLM
Lettstrand	Göran 81 56 60	Sandfjärdsgatan 105 121 69 JOHANNISHOV
Lindell	Göran 28 99 05	Beredalen 5 172 41 SUNDBYBERG
Lindell	Tommy 37 07 40	Sigrid Undsetsgatan 24 161 58 BROMMA
Lundberg	Stig 0920/285 81	Trädgårdsgatan 23 951 00 LULEÅ
Lundholm	Lennart 41 33 91	Görgatan 92B 116 62 STOCKHOLM
Luttropp	Thomas 0176/118 36	Kaptensgatan 2 761 00 NORRTÄLJE
Lynghorn	Tommy 47 92 28	Stålbogavägen 23 124 38 BANDHAGEN
Löfgren	Tommy 35 36 45	Igelkottsvägen 28 191 46 SOLLENTUNA
Löv	Sven HEDERSMEDLEM	Box 217 172 03 SUNDBYBERG

Marend	Mart 99 23 77	Skebokvarnsvägen 330 124 34 BANDHAGEN
Mauritzon	Olle 0760/357 56	Box 8 190 41 ROSERSBERG
Moll	Tomas 53 23 86	Pontonjärgatan 10 112 22 STOCKHOLM
Nilsson	Alf 49 07 19	Ystadsvägen 36 121 51 JOHANNESHOV
Nord	Ingemar 765 55 51	Larsbergavägen 9 181 38 LIDINGÖ
Norén	Rolf 35 47 01	Hästhagsvägen 7A 191 47 SOLLENTUNA
Nyberg	Bosse 27 69 32	Krysshammarsvägen 16 171 57 SOINA
Olsson	Lars-Ivar 0764/215 15	Hamngatan 29B 185 00 VAKHOLM
Persson	Folke	Ringvägen 12 ^{VII} 190 50 KUNGSÄNGEN
Pettersson	Kurt 0758/396 07	Vasavägen 83 ^{kv} 175 00 JAKOBSBERG
Rodebrand	Staffan 38 07 00	Kronvägen 31 170 24 SKÄLBY
Ryttman	Hans 018/30 99 51	Malma Ringväg 46 752 45 UPPSALA
Röttorp	Helge 0756/321 16	Värthusvägen 24 170 10 EKERÖ
Sjöberg	Olof 0758/558 85	Dahlérusvägen 9 170 20 KALLHÄLL
Stenson	Holger 38 71 73	Friherregatan 62 162 34 VÄLLINGBY
Tjernberg	Martin 0171/620 52	Fittja 190 63 ÖRSUNDSBRO
Wahlström	Sten 38 49 45	Meteorvägen 11C 170 24 SKÄLBY
Wester	Björn 36 24 08	Spånga Stationsväg 35 163 53 SPÅNGA
Åkerlund	Per-Axel 0758/348 16	Andebodavägen 339 175 00 JAKOBSBERG

JÄRVAFÄLTETS FÅGELBLAD

Årg. 8 Nr 1 1969

Innehåll:

Kamrater fågelskådare	sid 2-3
Pilgrimsfalkbevakning våren 1968 av Robert Franzén	sid 4-8
Ottenby den 1 maj av Sven Hagman	sid 9-12
Örninventering i Mälardalen vintern 1968/1969 av Leif Blomberg	sid 13-16
Anmärkningsvärda observationer 1967	sid 17-21
Anmärkningsvärda observationer 1968	sid 22-25
Nya fågelarter på Järvafältet	sid 26-30
Återfynd av på Järvafältet ringmärkta fåglar	sid 31-34
Klubbnytt	sid 34-40
Matrikel 1969	sid 41-44

PRIS 3:-